

gennem deres Organisationer som af Socialdemokraterne baade nu og tidligere er gjort, ikke har været forgæves, og at vi have Haab om at faa gennemført betydningsfulde Fremskridt paa denne Lov.

Jeg tillader mig da at anbefale saavel de Ting, som der er opnaaet Enighed om i Udvalget, som særlig de Ændringsforslag, der af de socialdemokratiske Medlemmer ere stillede, fordi de forekomme os at være af Betydning og ønskelige at faa førte igennem samtidig.

Johan Knudsen: Ved den Udvalgsbehandling, som det foreliggende Lovforslag har været underkastet, er det efter mit Skøn blevet betydeligt forbedret. Jeg har derfor med Glæde kunnet slutte mig til adskillige af de Ændringsforslag, der ere stillede af Udvalget eller af dets Flertal. Jeg mener saaledes, at det er en Forbedring af det oprindelige Lovforslag, naar det under Nr. 7 foreslaas, at en Ansøger til et Husmandsbrug kan komme i Betragtning, naar han eller hun — thi vi have jo været lydhøre overfor Tidens Røster og have i Betænkningen udtrykt Ønsket om, at Loven skal have samme Gyldighed for Kvinder som for Mænd —, naar han eller hun har ernæret sig som Landarbejder i 4 Aar efter det fyldte 18de Aar. Ligesaa naar vi under Nr. 10 foreslaa at stryge Regeringsforslagets Bestemmelse om en Maksimumsstørrelse for de Lodder, der erhverves til Husmandsbrug, medens vi ønske, at Minimumsgrænsen, 2 Tdr. Land geometrisk Maal, bibeholdes, idet vi mene, at et Husmandsbrug ikke bør være under 2 Tdr. Land, naar det skal være et Husmandsbrug mere end af Navn. Jeg har heller ikke næret Betænkkelighed ved at følge Udvalget i dets Ændringsforslag om, at der udenfor den i § 11 fastsatte Sum skal kunne anvendes aarlig indtil 250,000 Kr. til Indkøb af Lejehuse med Jord, der er særlig matrikuleret, saaledes at disse Lejehuse kunne blive Statshusmandsbrug, vel at mærke, naar Ejeren opfylder de i Loven stillede Betingelser.

I Overensstemmelse med Udvalgets Flertal foreslaar jeg, at det Beløb, der hvert Aar kan udredes til Husmandsbrug, forhøjes fra $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til 4 Mill. Kr., og at Loven ikke skal gælde for mere end 5 Aar. Som jeg ved Lovforslagets første Behandling udtalte, have Husmandslovens Resultater endnu ikke fæstnet sig saaledes, at vi med Bestemthed kunne sige, at vi mene at have fundet det absolut rigtige

paa dette Omraade. Vi ere vedblivende paa Eksperimentets Stadium. Denne Lov er vedblivende en Forsøgslov, det vil derfor være uklogt at lade den gælde for hele 10 Aar. Desuden er der fra alle Sider i Udvalget blevet udtalt Ønsket om, at der maa blive nedsat en Kommission til at tage hele Jordspørgsmaalet under Overvejelse, et Ønske, som vi have begrundet Haab om, at den højtærede Landbrugsminister vil stille sig villig til, og da denne Kommission sikkert længe inden de 5 Aars Forløb vil have tilendebragt sine Overvejelser, og Kommissionens Betænkning saa vil komme til at influere paa vor Værdsættelse af Loven, mener jeg, at det alene af den Grund vil være urimeligt at lade Lovens Gyldighed strække sig ud over de 5 Prøveaar.

Med særlig Glæde hilser jeg den Ændring, som under Nr. 27 er stillet af hele Udvalget, og som gaar ud paa, at § 16 skal udgaa. Som ærede Medlemmer maa-ske ville erindre, udtalte jeg ved første Behandling, at denne Bestemmelse om, at der ikke uden meddelt Samtykke fra Landbrugsministerens Side kan gøres Udlæg hos Statshusmænd for personlig Gæld, ofte virker lammende paa Statshusmændenes Disposition og undertiden bevirker, at de bedste Landarbejdere ikke søge Statslaan. Ved denne Bestemmelse i § 16 have Statshusmændene faaet en Undtagelsesstilling, som de slet ikke kunne være tjente med. I alt Fald, de gode Statshusmænd kunne ikke være tjente med den, og de daarlige Statshusmænd, dem, der skyde sig ind under Loven for at slippe for at betale deres Gæld, er det dog ikke vor Sag at værne. Selvfølgelig er der de Statshusmænd, som til Trods for Bestemmelsen i § 16 nyde Kredit, men jeg tror, at Regelen er den, at Købmænd og Auktionsholdere nægte Statshusmændene over en Bank Kredit, og det er nu en Gang saa, at ingen af os kan undvære Kredit eller i alt Fald yderst faa af os. Jeg udkastede derfor ved første Behandling den Tanke, om § 16 ikke kunde ændres derhen, at naar Udlæg og Arrest ere foretagne, og Ejendommen altsaa skal realiseres, er Statens Fordring straks forfalden til Betaling. Men jeg indrømmer, at Maalet naas lige saa godt ved, at vi simpelt hen stryge Paragraffen. Ved dette frigøres Statshusmændene for et urimeligt og generende Baand, og Statskassens Risiko i den Anledning vil ikke blive nævneværdig. Jeg er, som sagt, overmaade glad ved, at hele Udvalget her staar enigt, og jeg udtaler det Haab, at